

Aktuáriusi értékelés
a Pénztár 2021. évi tevékenységéről

Pénztár neve: Budapest Magánnyugdíjpénztár

Pénztár kódja: 0031

Vonatkozási időszak (tárgyév): 2021

A pénztár járadékot nem szolgáltat

Az értékelés a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete elnökének a magánnyugdíjpénztárak aktuáriusi értékelése egyes részeinek formátumára, annak kitöltésére vonatkozóan kiadott 2/2009. számú irányelve alapján készült.

Záradék: Aláírással igazolom, hogy a táblázatokban szereplő adatok és a szöveges értékelésben szereplő állítások a valóságnak megfelelnek.

Budapest, 2022. május

.....
Sordás Ferenc
aktuárius

I. Szöveges értékelés

Alulírott Csordás Ferenc *a magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról* szóló 1997. évi LXXXII. törvény (a továbbiakban *Mpt.*) 47. § (1) b) bekezdése előírása szerint elkészítettem a Pénztár 2019. évi tevékenysége aktuáriusi értékelését. *Mpt.* 39. § (1) e) szerint az aktuáriusi értékelés az éves beszámoló része. Az értékelés *a magánnyugdíjpénztárak tevékenységéhez kapcsolódó biztosításmatematikai és pénzügyi tervezési szabályokról, valamint a szolgáltatási szabályzatra és a tartalékok kezelésére vonatkozó előírásokról* szóló 170/1997. Kr. (a továbbiakban *R170*) 15. §. (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által kiadott 2/2009. számú irányelve (a továbbiakban *Irányelv*) szerint készült.

Az értékelés meghatározó jellemzője immáron sok éve ugyanaz, hogy a Pénztár a 2021. évi mérleg fordulónapján sem szolgáltat járadékot. Még a 2017. évnek volt a nagyon fontos piaci változása, hogy egy társ-pénztár, a Horizont Magánnyugdíjpénztár önálló járadékszolgáltatási tevékenység folytatására kapott engedélyt (a továbbiakban: *magánnyugdíjpénztári járadékszolgáltatási engedély, vagy röviden engedély*), mégpedig az *Mpt.* 30/A. § szerinti pénztári járadék folyósítására. Az azóta eltelt hasonló horderejű piaci változás nem volt, továbbra is 4 magánnyugdíjpénztár működik, lassan, de folyamatosan szűkülő lehetőségekkel.

Az *Irányelv*ben foglaltaknak történő maradéktalan megfelelést nehezíti, hogy az még abban az időben került kiadásra, amikor jogalkotói elképzelések szerint az *Mpt.* (kicsit elnagyolt definícióval) idővel minden, Magyarországon TB nyugdíjbiztosítási jogviszonnyal rendelkező személyre kiterjedt volna. A helyzet meghatározóan más, viszont sem az aktuáriusi értékelésre vonatkozó jogszabályi előírások nem változtak, sem az *Irányelv*et nem módosították. A korábbi évek aktuáriusi értékeléseiben is kiemeltem és továbbra is igaz, hogy az *R170*-ben 2008.05.16-ot követően mindössze két helyen változott:

- 2008.05.16-tól törlésre került a záró rendelkezésekben a 24.§ (2) bekezdése, mely szerint „*A pénztár aktuáriusának első alkalommal az 1998. évről kell aktuáriusi értékelést készítenie.*”
- 2013.10.01-el pedig a 7. § módosult, mégpedig a „Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének” szövegrész „pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank” szövegrészre.

Mindazonáltal természetesen igyekszem mind az előírásoknak mind pedig a szakmai elvárásoknak megfelelő aktuáriusi értékelést készíteni az ismertetett kihívások mellett is.

A magánnyugdíjpénztári éves aktuáriusi értékelés tartalmát érdemben befolyásoló dokumentum a Felügyelet honlapján 2017.12.12-i keltezéssel megjelent állásfoglalás, „A biztosítóintézettől vásárolható járadék, a saját tevékenységi tartalék és egyéb magánnyugdíjpénztári kérdések” témakörben

([http://alk.mnb.hu/data/cms2456777/tmp162F.tmp\(15444782\).pdf](http://alk.mnb.hu/data/cms2456777/tmp162F.tmp(15444782).pdf)). Ez érdemben segíti a jelentés elkészítését. Aktuáriusi értékelésemben a dokumentumra „*MNB állásfoglalás*” néven hivatkozom. Az állásfoglalás tartalmát aktuáriusi értékelésemben részletesen nem ismertetem, pusztán egyetlen részt idézek belőle „...a pénztár a szolgáltatásra jogosult tag ilyen kívánsága esetén **a biztosítói életjáradék-piacon forgalmazott és élethosszig tartó szolgáltatást nyújtó bármely életjáradék-terméket** megvásárolhatja azon jogszabályi előírásból fakadóan szükséges szerződéses kikötés mellett, hogy az a tag által nem szüntethető meg.”

Az MNB állásfoglalás idézett szakasza szigorú értelmezésben nem felel meg az Mpt. a biztosítóintézettől vásárolt járadékszolgáltatást szabályozó előírásaival (Mpt. 33.§). Itt a lehetséges járadékszolgáltatások tekintetében az Mpt. 27.§ (2)-re történik hivatkozás, ami 2015.01.01-től nem hatályos, azaz alkalmazhatatlanná vált.

További jogértelmezésbe nem bonyolódok, az részben az MNB állásfoglalásban megtalálható. Éves értékelésemben ehhez igazodom.

A magánnyugdíjpénztári járadékfolyósítási engedély és a részben kapcsolódóan kiadott MNB állásfoglalás saját pénztárunk tagjai részére is új lehetőségeket teremtett. Bár a Pénztár továbbra sem szolgáltat járadékot, az említett változások okán a korábbi éveknél részletesebb, 2018. évtől már a gyakorlatban megjelenő lehetőségekre is kitérek értékelésemben. Azon túlmenően, hogy Irányelvben feltett kérdésekre adott válaszaim indoklásában rendre az szerepel, hogy „a Pénztár nem szolgáltat járadékot”, fent hivatkozott változásokra tekintettel rendre kiegészítő indoklást is adok. Továbbra is keressük tagjaink részére a legkedvezőbb szolgáltatási lehetőségek igénybevételét. Legjobb tudomásom szerint a Pénztárban sem a Horizont Mnypp által folyósítható pénztári járadék, sem pedig a biztosítói életjáradék piacon forgalmazott életjáradék irányában nem volt érdemi érdeklődés 2021-ben sem.

A Horizont Magánnyugdíjpénztár az engedélye szerinti pénztári járadékot magától értetődően csak saját tagjai részére nyújtja, és ismereteink szerint a szolgáltatás mértékére vonatkozóan is csak saját tagjai részére ad tájékoztatást. Az engedélynek a Budapest Magánnyugdíjpénztár tagságára vonatkozóan érzékelhető hatása 2018, 2019, 2020 és 2021 években sem volt. (Pénztárunkból 2021-ben összesen 10 fő, 2020-ban összesen 5 fő, 2019-ben összesen 7 fő, 2018-ban összesen 4 fő lépett át más magánnyugdíjpénztárba, míg 2017-ben 5 fő.

Az Mpt. 33.§ (2) szerint: „A járadékszolgáltatást teljesítő biztosítóintézetet a pénztár, illetve szolgáltatást igénybe vevő tag egyaránt kiválaszthatja.”. Az MNB állásfoglalás kapcsán részletesen megvizsgáltuk a biztosítói életjáradék-piacon forgalmazott élethosszig tartó szolgáltatást nyújtó életjáradék termékeket és értékeltük azokat. A lehetséges szolgáltatási paletta szűkös, ami lényegileg két okra vezethető vissza: egyrészt meglehetősen csekély az ilyen típusú szolgáltatásra vonatkozó igény, másrészt a biztosítók oldaláról kis számosságú járadékos mellett nagy a folyósítás kockázata, továbbá az értékesítés érdekeltté tétele is nehézkes. A pénztárban arra vonatkozó döntés még nem született, hogy megfelelő tagi igény esetén mely biztosítói életjáradék szolgáltatást ajánlja.

A 2010 októberi, magánnyugdíjpénztári befizetések befagyasztásáról szóló bejelentések, az akkori, illetőleg az azt követő jogszabályi változások a magánnyugdíjpénztárak szinte teljes ellehetetlenüléséhez vezettek. Jelenleg 4 magánnyugdíjpénztár működik, közülük kizárólag a fent hivatkozott Horizont Magánnyugdíjpénztárnak van szolgáltatási engedélye. Az igényelt illetőleg ténylegesen folyósított pénztári járadékok számára vonatkozóan nincs felhasználható információnk.

Az Irányelv tételes pontjai

1. Javaslat a demográfiai tartalék és a szolgáltatási számlák közötti átcsoportosításra (R170 10.§ (1)-(2) bekezdés):

R170 10.§ (1)-(2) szerint „(1) Ha egy naptári év során a pénztár valamelyik szolgáltatási számláján szereplő tagok tényleges halandósága nagyobb, mint ami a pénztár által használt halandósági tábla alapján várható, akkor a pénztár demográfiai tartalékát az erre az évre vonatkozó aktuáriusi értékelésben meghatározott mértékben a szóban forgó szolgáltatási számláról fel kell tölteni. (2) Ha egy naptári év során a pénztár valamelyik szolgáltatási számláján a tényleges halandóság kisebb, mint ami a pénztár által használt halandósági tábla alapján várható, akkor a pénztár demográfiai tartalékából az erre az évre vonatkozó aktuáriusi értékelésben meghatározott mértékben a szóban forgó szolgáltatási számlát fel kell tölteni.”

Hivatkozott átcsoportosítást nem javaslok.

Indoklás: Járadékot nem szolgáltat a Pénztár.

Kiegészítésül: Az Mpt. szolgáltatási szabályai 2015. január 1-jétől akként változtak, hogy a korábbi élethosszig tartó járadékokat felváltotta az aktuális számlaegyenleg alapján évente újrakalkulált egyszerű járadék, az u.n. pénztári járadék (Mpt. 30/A.§). A magánnyugdíjpénztárak által folyósítható életjáradék megszüntetésével a Pénztár által a korábbi szabályozás szerint viselhető halandósági kockázat megszűnt. Az MNB állásfoglalás szerint demográfiai tartalékot nem kell képezni, így az R170 10. §-nak a demográfiai tartalékra vonatkozó előírásai semmisek.

2. Esetleges javaslat a saját tevékenységi tartalék nagyságának változtatására (R170 12.§):

R170 12.§ szerint „A pénztár a szolgáltatások növekedésére tekintettel az aktuáriusi értékelésben javaslatot tehet a saját tevékenységi tartaléknak az [Mpt. 58. § \(2\) bekezdésében](#) meghatározott mértékének a növelésére. A javaslat megvalósulásához a Felügyelet jóváhagyása szükséges.”

A saját tevékenységi tartalék változtatását nem javaslom.

Indoklás: A pénztár járadékot nem szolgáltat, a saját tevékenységi tartalék mérleg szerinti nyitó értéke 8.373.- eFt (73MMF12312), 2021. évben sem képzés, sem pedig felhasználás nem történt, a tartalék mérleg szerinti záró értéke 8.373.- eFt. Évek óta nem történt változás.

3. A szolgáltatási számlák és a saját tevékenységi tartalék befektetései megfelelőségének elemzése (R170 16.§ (1) bekezdés)

A befektetésekkel elérni kívánt hozamot (technikai kamatláb) sikerült-e teljesíteni, illetve tartható-e a későbbiekben, a befektetések lejárat szerkezete megfelelő-e, a befektetések kockázati szintje elfogadható-e stb.:

R170 16.§ (1) szerint „A járadékszolgáltató pénztár aktuáriusi értékelésében a pénztár aktuáriusának a jövőre vonatkozóan szolgáltatási számlánként, a számláról szolgáltatásban részesülő tagok, illetve kedvezményezettek adatai alapján meg kell határozni a pénztár korábban vállalt szolgáltatásainak jelenértékét, és elemeznie kell a szolgáltatási számlák és a saját tevékenységi tartalék befektetéseinek megfelelőségét abból a szempontból, hogy a pénztár szolgáltatási számláinak és a saját tevékenységi tartaléknak a befektetéseit elégségesnek tartja-e a pénztár korábban vállalt szolgáltatásai teljesítéséhez.”

A saját tevékenységi tartalék befektetési megfelelősége vizsgálatát nem tartom szükségesnek.

Indoklás: A Pénztár járadékot nem szolgáltat. A 2. pont indoklása szerint a saját tevékenységi tartalék mérleg szerinti nyitó értéke 8.373.- eFt, 2021. évben sem képzés, sem

pedig felhasználás nem történt, a tartalék mérleg szerinti záró értéke 8.373.- eFt. Így a szolgáltatási számlák és a saját tevékenységi tartalék befektetési megfelelősége nem értelmezhető.

4. A járadékszolgáltatás indexálása, az indexálásra vonatkozó korábbi feltételezések teljesülése (R170 16.§ (4) bekezdés):

R170 16.§ (4) szerint „Az (1) bekezdés összehasonlításának eredményei alapján a járadékszolgáltató pénztár aktuáriusának meg kell határoznia, hogy az aktuáriusi értékelés tárgyévét követő naptári évben a pénztár szolgáltatási és saját tevékenységi tartalékai között milyen átcsoportosításokat, ezen tartalékok milyen feltöltését látja szükségesnek, beleértve a szolgáltatások esetleges növelését, illetve az Alapnak az [Mpt. 89. § \(3\) bekezdésének c\) pontja](#) szerinti esetleges igénybevételét is. Az elemzés során az aktuáriusnak ki kell térnie az indexálás kezelésének, az indexálásra vonatkozó korábbi feltételezéseinek teljesülésére is.”

Ilyetén jellegű feltételezések teljesülése vizsgálata okafogyott.

Indoklás: A Pénztár járadékot nem szolgáltat.

Kiegészítés: Az Mpt. hivatkozott 89.§ (3) bekezdésének c) pontja 2015.01.01-től nem hatályos.

5. A Garancia Alap igénybevételének valószínűsége, az igénybevétel várható nagysága a következő öt évben (R170 16.§ (5) bekezdés):

R170 16.§ (5) szerint „A járadékszolgáltató pénztár aktuáriusának az aktuáriusi értékelésben számításokat kell végeznie arra vonatkozóan, hogy az aktuáriusi értékelés tárgyévét követő öt naptári évben a Garanciaalapnak az [Mpt. 89. §-a \(3\) bekezdésének c\) pontja](#) szerinti igénybevételét milyen mértékben látja szükségesnek, illetve valószínűnek.”

A Garanciaalapnak az [Mpt. 89. §-a \(3\) bekezdésének c\) pontja](#) szerinti igénybevétele valószínűsége 0%. A járadékszolgáltatásokat nem kell indexálni, illetően jellegű feltételezések teljesülése vizsgálata okafogyott.

Indoklás: azon túlmenően, hogy a Pénztár nem szolgáltat járadékot, az [Mpt. 89. §-a \(3\) bekezdésének c\) pontja](#) 2015.01.01-től hatálytalan.

Az MNB állásfoglalás szerint R170-et a magasabb rendű jogszabály, az Mpt. hatályos rendelkezéseivel összhangban értelmezve az MNB szerint hatáskörében eljárva nem kéri számon R170 valamennyi előírásának történő megfelelést.

6. A szolgáltatási számlák tervezett és tényleges alakulása különbségének elemzése (R170 18.§ (1) bekezdés)

Az eltérés iránya és mértéke elfogadható-e, az eltérés okainak vizsgálata: a járadékok meghatározásának alapjául szolgáló paraméterek (halandóság, technikai kamatláb, indexálás, költségek stb.) a tervezettnél megfelelően alakultak-e, ha nem, akkor mi az eltérés mértéke, oka, igényel-e beavatkozást stb.:

R170 18.§ (1) szerint „A járadékszolgáltató pénztár aktuáriusának értékelésében elemeznie kell a szolgáltatási számlák tervezett és tényleges alakulásának a különbségét. Szolgáltatási típusonként meg kell határoznia, hogy a különbség mekkora része tekinthető a pénztártagi halandóság nem várt alakulása következményének, mekkora része tekinthető a szolgáltatási számlák befektetéseivel kapcsolatban tervezett és ténylegesen elért hozamok különbsége következményének, és mekkora része tekinthető a szolgáltatási költségek tervezett és tényleges nagysága különbsége következményének.”

Hivatkozott elemzés nem készíthető el*Indoklás: A pénztár nem szolgáltat járadékot.*

7. Az egyéni számlák tervezett és tényleges alakulása különbségének elemzése (R170 18.§ (3) bekezdés)

Az eltérés iránya és mértéke elfogadható-e, az eltérés okainak vizsgálata: a járadékok meghatározásának alapjául szolgáló paraméterek (halandóság, technikai kamatláb, indexálás, költségek stb.) a tervezettnél megfelelően alakultak-e, ha nem, akkor mi az eltérés mértéke, oka, igényel-e beavatkozást stb.

R170 18.§ (3) szerint „Az aktuáriusi értékelésben a pénztár aktuáriusának elemeznie kell az egyéni számláknak a pénztár pénzügyi terve alapján tervezhető és tényleges alakulásának a különbségét. Meg kell határoznia, hogy a különbség mekkora része tekinthető a pénztár taglétszámának a várttól eltérő alakulásával, mekkora része tekinthető az egyéni számlák befektetéseivel kapcsolatban tervezett és ténylegesen elért hozamok különbsége következményének, és mekkora része tekinthető a működési költségek tervezett és tényleges nagysága közötti különbség következményének.”

A pénzügyi terv és az éves beszámoló alapján az egyéni számlák tervezett és tényleges alakulása az alábbiak:

Egyéni számlák (eFt)	2021. évi éves terv		
	Terv 2021.I-IV.	Tény 2021.I-IV.	Tény/terv arány
Nyitóállománya	36 605 932	38 792 232	106%
Bevételei	1 163 499	1 853 836	159%
Kiadásai	1 082 175	1 335 124	123%
Záró állománya	36 687 256	39 310 944	107%

A 2020-as évhez hasonlóan miként mindenre, így az éves terv teljesülésére is rányomta bélyegét a COVID-19 koronavírus okozta világijárvány, esetünkben annak második éve. A 2021. évi éves és hosszú távú (3 éves) tervet 2020 tavaszán fogadta el a Pénztár közgyűlése, amikor már tombolt a világijárvány, de a kimenetelére vonatkozóan megalapozott előrejelzések nem léteztek. Az, hogy a tervezettnél 6%-kal magasabb nyitó állomány mellett a záró állomány is 107%-ra teljesült megfontolt tervezésre utal! Mind a bevételek 159%-os, mind pedig a kiadások 123%-os teljesülése döntően a hozamokra vezethető vissza. Az éven belüli lényeges történések elemzése messze meghaladja az aktuáriusi értékelés kívánatos terjedelmét, így attól eltekintek.

Egy mutatót emelek ki: A Pénztár az egyéni számlák tartalékán 0,22%-os növekedést tervezett, ami a végül 1,34%-ra teljesült, ami ebben az évben kiváló eredmény.

8. A pénztár által használt halandósági táblák megváltoztatására tett javaslat (R170 19.§ (1) a) bekezdés):

R170 19.§ (1) szerint „Járadékszolgáltató pénztár esetén az aktuáriusi értékelésnek kell tartalmaznia a) a pénztárnak a használt halandósági táblák megváltoztatására vonatkozó javaslatát. Az értékelésnek

tartalmaznia kell a javaslatához kapcsolódó statisztikai vagy egyéb próbákról történő beszámolót, a jövőben használni javasolt halandósági táblákat és meghatározásuk módszerét,”

A pénztár csak belső, tájékoztató jellegű számításaihoz használ halandósági táblát. Az éves számlaértesítőn a 282/2001. Kr. 22. § (3) k) szerinti járadék előrejelzésnél használtunk halandósági táblát (közölni kell „k) a tag részére nyugdíjba vonulásakor várhatóan folyósítandó járadék nagyságát, amennyiben a tag magán-nyugdíjpénztári tagsága 15 évnél régebben keletkezett, és a tag 15 éven belül eléri a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt,”). A 2019-et megelőző öt évben felhasznált tábla az utolsó népszámláláson alapuló, a teljes népességre vonatkozó, KSH 2012 évi unisex halandósági tábla. Általános aktuáriusi gyakorlatnak megfelelően, és az érdemben javuló életkilátások okán a 2019.12.31-re számolt járadék előrejelzésnél a számítások készítésekor elérhető utolsó KSH unisex halandósági táblát használtam, ami a 2017-es volt. A 2020. évi aktuáriusi értékelésem készítésekor már rendelkezésemre álltak a 2018-as KSH halandósági táblák, de jelen bekezdésben részletezettek szerint nem volt indokolt a használatuk. Jelen, a 2021-re vonatkozó aktuáriusi értékelésem készítésekor a világjárvány általános értékelések szerint tervezhető szakaszba került, így kétségtávol szakmailag kívánatos a világjárvány érdemi kiobbanása előtti utolsó, azaz a 2019.12.31-i halandósági táblák használatára történő áttérés. A 2021.12.31-re vonatkozó járadék előrejelzéseknél már ezt használtam és várhatóan további néhány éven keresztül is ezek alapján adunk becslést az induló járadékok mértékére vonatkozóan.

A járadék előrejelzések kapcsán a nyers halandósági táblán alkalmazott korrekció a sokéves gyakorlatunknak megfelelően az, hogy a hónapokban kifejezett várható további élettartam becslésénél a születési év vonatkozásában a koréven túl éven belüli linearitást feltételezésével korhóval is számolunk. Álláspontom szerint ezzel nem változtatjuk meg a halandósági táblát, pusztán az éven belüli különböző születési hónapokra vonatkozóan számolunk triviális számolással hónapokban kifejezett várható további élettartamot.

Így a 2021.12.31-es számításokhoz a 2020-as KSH halandósági táblát használtam, az alkalmazott korhó számítás módszertana fenntartását javasoltam.

Indoklás: a Pénztár járadékot nem szolgáltat, a 281/2001. Kr. 22.§ (3) k) szerinti járadék előrejelzésnél használt halandósági tábla újítása az aktuáriusi standardok szerinti, míg a számolási módszertan változtatása szakmailag nem indokolt.

9. Javaslat a saját tevékenységi tartalékból a szolgáltatási számlákra történő átcsoportosításra (R170 19.§ (1) bekezdés c) pont):

R170 19.§ (1) szerint „Járadékszolgáltató pénztár esetén az aktuáriusi értékelésnek kell tartalmaznia c) a pénztárnak a szolgáltatások változó volumene miatt a saját tevékenységi tartalékba vagy az abból történő átcsoportosításra vonatkozó javaslatát.”

A saját tevékenységi tartalékból a szolgáltatási számlákra történő átcsoportosítást nem javaslok.

Indoklás: a pénztár nem szolgáltat járadékot.

10. A technikai kamatláb és a járadékszolgáltatás összegének meghatározásakor használt költségtényezők nagyságának elemzése (R170 19.§ (2) bekezdés)

Tarthatóak-e az alkalmazott értékek: indokoltak-e, illetve nagyságuk megfelelő-e stb.:

R170 19.§ (2) szerint „Járadékszolgáltató vagy járadékszolgáltatást tervező pénztár esetén az aktuáriusi értékelésnek kell tartalmaznia a 3. § (3) bekezdésének c) és d) pontjában szereplő tényezők

értékének meghatározására, illetve megváltoztatására irányuló javaslatát, utóbbiaknál figyelembe véve a 18. § (1) bekezdésében elrendelt elemzés eredményeit is.”

Elemzés nem készíthető.

Indoklás: a Pénztár nem szolgáltat járadékot.

11. Javaslat a járadékok indexáláson felüli növelésére (R170 19.§ (4) bekezdés)

A szolgáltatáshoz kapcsolódó tartalékok alakulása lehetővé teszi-e a tervezettnél magasabb indexálás alkalmazását – figyelembe véve annak hosszú távú hatását:

R170 19.§ (4) szerint „Járadékszolgáltató pénztár esetén az aktuáriusi értékelésnek kell tartalmaznia a pénztárnak a pénztár által szolgáltatott járadékok indexáláson felüli növelésére vonatkozó javaslatát, amely annak a 16. §-ban meghatározott többletnek alapján történhet, amennyivel a pénztár szolgáltatási és saját tevékenységi tartalékai meghaladják a pénztár korábban vállalt szolgáltatásainak jelenértékét. A növelés meghatározásánál figyelembe kell venni és a javaslatnak tartalmaznia kell a szolgáltatási és saját tevékenységi, valamint a demográfiai tartalékok között a megnövelt szolgáltatások miatt esetleg szükségessé váló átcsoportosításokat.”

A járadékok „indexáláson felüli” növelését nem javaslom.

Indoklás: a Pénztár nem szolgáltat járadékot.

12. Egyéb vizsgált kérdések:

a) a Pénztár piaci súlya

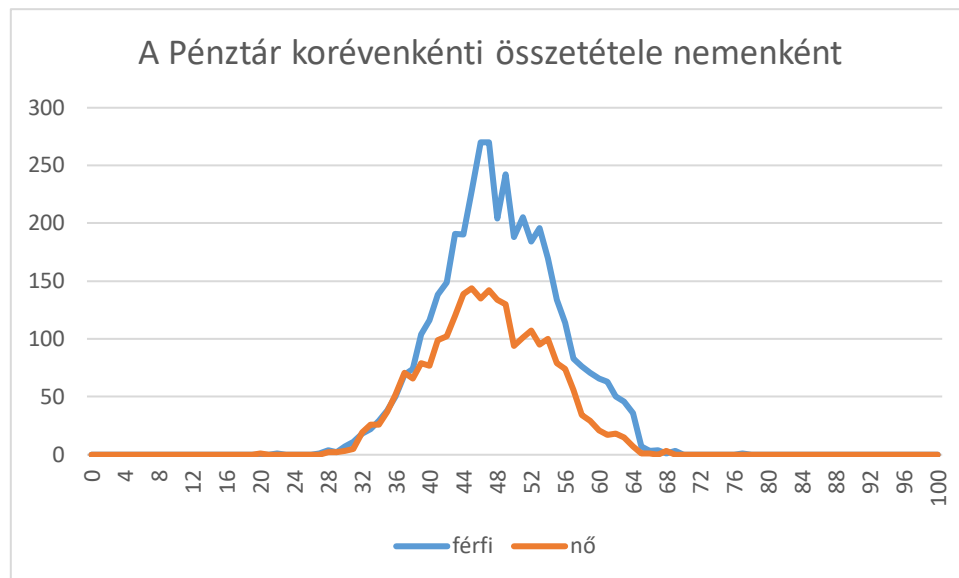
Alábbi táblázatot a Felügyelet által a 281/2001. Kr. 24.§ (2) alapján 2022.03.15-i határidővel közzétett a magánnyugdíjpénztár befektetési teljesítményadatokról készítettem, csekély kiegészítéssel. A pénztárak egészére vonatkozó adatok (sárga cellák), illetőleg az utolsó oszlop (vagyonarányok), valamint alul a négy magánnyugdíjpénztár összesített adatai (a barackvirág színű sorok) az aktuárius kiegészítései. A pénztárak egészére számított adatokról a piaci értékek értelemszerűen a három választható portfólió piaci értéke összege, a pénztárankénti sárga teljesítménymutatók pedig vagyonnal súlyozott átlagok. A tárgyévi hozamok főként a világválságra tekintettel nagyon jók, azokat egyenként nem értékelem. Valamennyi teljesítménymutató vállalható és versenyképes, a Budapest Magánnyugdíjpénztár biztonságra törekvő befektetési stratégiájához igazodó. Tájékoztatásul: a köznap értelemben általánosan használt fogyasztói árindex 5,10% a tízéves átlagos pedig 2,43%, míg az u.n. december/december fogyasztói árindex 7,40%, a tízéves átlagos pedig 2,59%.

Magánnyugdíjpénztárak	Nettó hozamráta (2021)	Referencia hozamráta (2021)	Átlagos 10 éves nettó hozamráta (2012-2021)	Átlagos 10 éves referencia hozamráta (2012-2021)	Vagyron záró piaci értéke 2021.12.31 (eFt)	Vagyon-növekedési mutató (2012-2021)	Vagyon-arányok
Budapest Magánnyugdíjpénztár	3,19	0,61	7,48	6,81	39 310 944	7,00	14,19%
Klasszikus portfólió	-1,52	-3,38	3,11	2,76	1 856 358	2,71	9,76%
Kiegyensúlyozott portfólió	-2,29	-4,71	6,34	6,13	12 263 494	5,57	13,42%
Növekedési portfólió	6,21	3,49	8,36	7,44	25 191 092	8,01	15,12%
Horizont Magánnyugdíjpénztár	2,60	0,32	7,23	6,75	173 157 985	6,61	62,52%
Klasszikus portfólió	-1,45	-2,36	3,76	3,6	13 835 767	2,98	72,73%
Kiegyensúlyozott portfólió	-0,65	-3,26	6,91	6,43	61 632 631	6,04	67,45%
Növekedési portfólió	5,23	2,96	7,92	7,39	97 689 587	7,48	58,65%
MKB Nyugdíjpénztár - magánnyugdíjpénztári ágazat	2,52	-0,02	6,71	5,45	20 442 870	6,16	7,38%
Klasszikus portfólió	-2,74	-1,86	2,88	2,65	1 900 276	2,39	9,99%
Kiegyensúlyozott portfólió	1,48	-0,43	6,32	5,55	7 528 515	5,68	8,24%
Növekedési portfólió	4,13	0,58	7,63	5,86	11 014 079	7,14	6,61%
Szövetség Magánnyugdíjpénztár	5,20	2,76	8,06	7,11	44 061 350	7,52	15,91%
Klasszikus portfólió	0,75	0,39	1,99	1,78	1 431 773	1,62	7,53%
Kiegyensúlyozott portfólió	-1,92	-3,81	6,62	6,17	9 954 710	5,71	10,89%
Növekedési portfólió	7,57	4,86	8,77	7,63	32 674 867	8,33	19,62%
Vagyonnal súlyozott átlagos	3,09	0,72	7,36	6,72	276 973 149	6,78	100,00%
Klasszikus portfólió	-1,42	-2,20	3,48	3,29	19 024 174	2,79	6,87%
Kiegyensúlyozott portfólió	-0,83	-3,28	6,75	6,29	91 379 350	5,91	32,99%
Növekedési portfólió	5,76	3,26	8,13	7,34	166 569 625	7,70	60,14%
Mindösszesen	9,38	2,19	22,30	20,36	276 973 149	20,54	100,00%

* Vagyron záró piaci értéke alatt csak a választható portfóliók piaci értékei szerepelnek

A vagyonarányok gyakorlatilag változatlanok, a Budapest Magánnyugdíjpénztár piaci részesedése 0,01%-kal nőtt a 2020.12.31-i állapothoz képest, 0,04%-kal csökkent a 2019.12.31-i állapothoz képest, az pedig 0,12%-kal nőtt a 2018.12.31-i állapothoz képest. Tehát a piaci részesedés gyakorlatilag stagnál. A táblázat részletesebb kiértékelése meghaladja az aktuáriusi értékelés kívánatos terjedelmét.

b) a Pénztár tagjainak korösszetétele

A 2021.12.31-i záró létszám 6.592 Fő volt, ugyanez előző év végén 6.703 fő. A változás (csökkenés) -1,66%-os, a tavalyi -1,28% volt. A tagság 62,64%-a férfi. Az arány az elmúlt években érdemben nem változott, 2020.12.31-én 62,61% volt. Mind a hölgyek, mind a férfiak a 41-58 éves korosztályban vannak a legtöbben. A pénztár egésze átlagéletkora 47,72, tavaly 46,83 év volt, a férfiaké 48,25 tavaly 47,35, a hölgyeké 46,83 tavaly 45,97 év. Miután a törvényi előírásokból fakadóan új belépők, elsődlegesen pályakezdők nincsenek, így az idősödés törvényszerű. Az átlagéletkorok a működés biztonsága vonatkozásában egyelőre még nem kritikusak. Az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltöttök száma 35 fő, közülük 22 fő 2020.12.31-én is nyugdíjkorú volt. A 2021.12.31-i állományból 2022-ben 47 fő, 2023-ben 63 fő, 2024-ban 74 fő, 2025-ben 89 fő éri el a reá vonatkozó öregségi nyugdíjkorhatárt. Ezek a számok azt mutatják, hogy pár éven belül intenzíven nőni fog az öregségi nyugdíjkorhatárt elérők száma, és ez semmiképp nem meglepő. A Horizont Mny. magánnyugdíjpénztári járadékszolgáltatási engedélye és az MNB állásfoglalásban foglaltak (a biztosítói életjáradék-piacon forgalmazott és élethosszig tartó szolgáltatást nyújtó bármely életjáradék-terméket megvásárolható) hatásai megalapozottan nem becsülhetőek. Annak elemzése, hogy kinek „éri meg” megfelelő jogosultság esetén magánnyugdíjpénztári megtakarításait életjáradékra, az Mpt 30./A. § szerinti pénztári járadékra váltania, visszavinnie a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe, avagy maradnia a magánnyugdíjpénztárban az éves aktuáriusi értékelésemnek nem tárgya.

c) a taglétszám évközi változása

2021-ben új belépő nem volt, más pénztárból hozzánk 4 fő lépett át. 10 fő lépett át másik pénztárba, 21-en elhunytak, a 2020-as évvel egyezően 84-en léptek vissza a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe. Így a taglétszám a nyitó 6703 főről 111 fővel 6592 főre csökkent. Tavaly a csökkenés 87 fő volt, a taglétszám ilyenén mértékű csökkenése középtávon nem veszélyezteti a biztonságos működést.

d) a kilépő tagokkal történő elszámolások

A Pénztár a tagsági jogviszony lezárásakor a kifizetések megállapításakor az érvényes előírásoknak, valamint a belső elszámolási szabályzatoknak megfelelően járt el.

e) A működési tartalék alakulása

eFt	2021		Eltérés a tervtől
	terv	tény	
Működési célú bevételek összesen	64 644	63 300	-2,08%
Működéssel kapcsolatos ráfordítások	103 150	102 181	-0,94%
Működés eredménye	-38 506	-38 881	-0,97%
Átlagos taglétszám	6 612,00	6 647,50	0,54%
1 főre jutó ráfordítás	15,60	15,37	-1,47%

A működési 2021. évi fő mutatószámait a terveknek megfelelően alakultak.

f) A céltartalékok

	2020	2021	
FORRÁSOK (PASSÍVÁK) ÖSSZESEN	39 356 243	39 836 845	
	eFt	eFt	Részesedés a forrásokból
Céltartalékok	38 831 102	39 350 568	98,78%
Működési céltartalék	0	0	0,00%
Fedezeti céltartalék	38 792 232	39 310 944	98,68%
Likviditási és kockázati céltartalék	35 850	36 290	0,09%
Meg nem fizetett tagdíjak tartaléka	3 020	3 334	0,01%

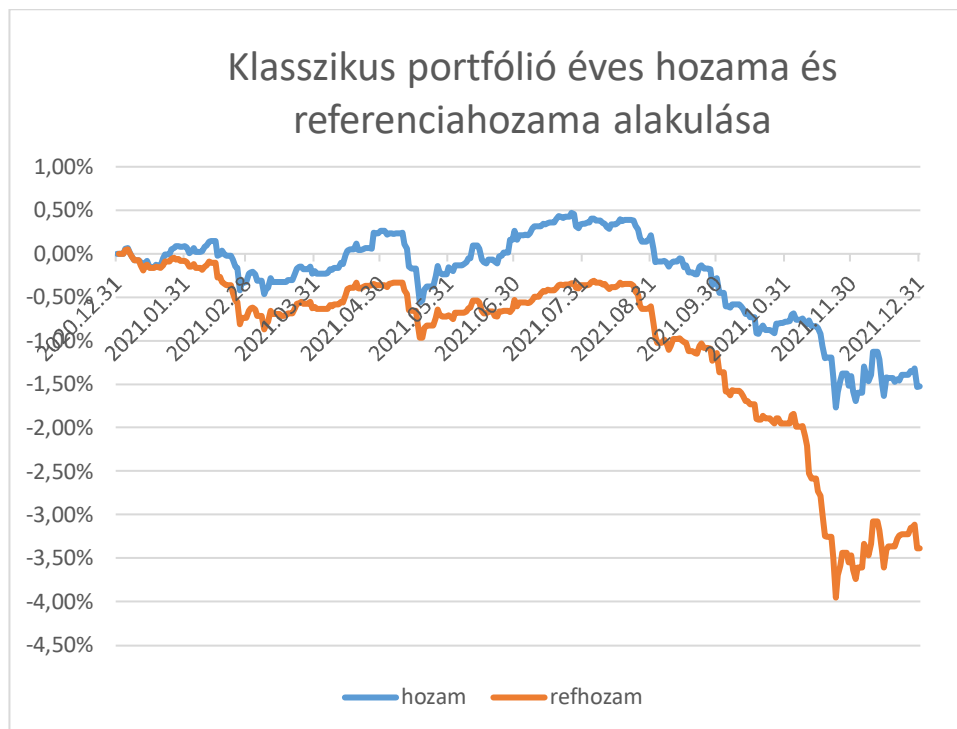
A céltartalékok bár kis mértékben, de növekedtek.

g) a Pénztár hozamai és referenciahozamai éve alakulása összevetése portfóliónként

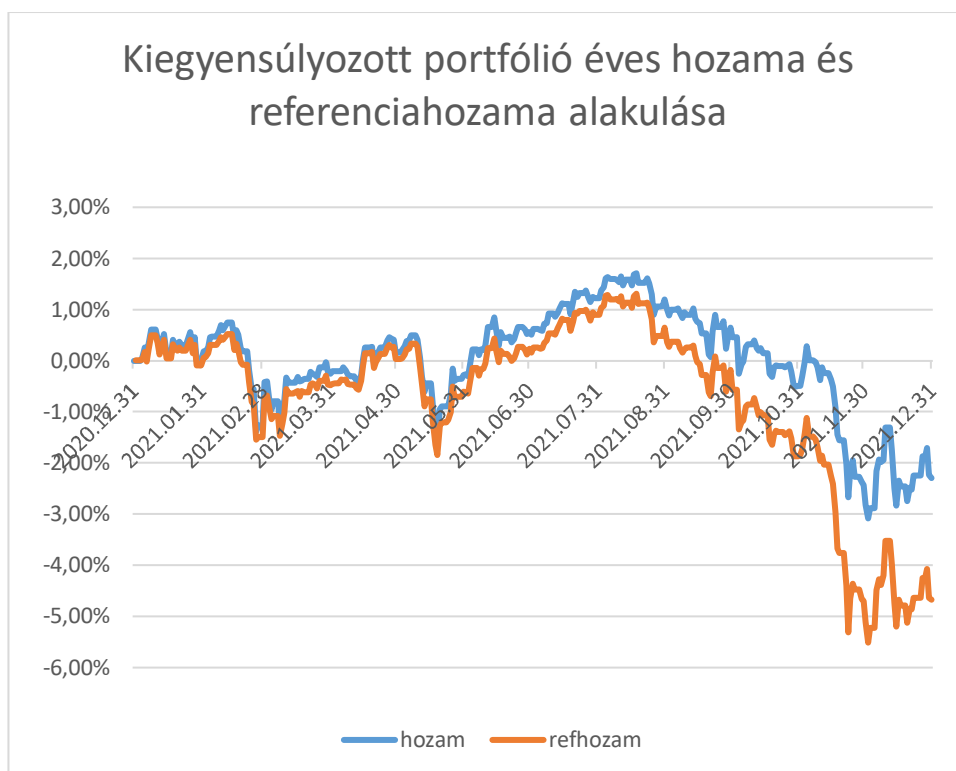
Egy-egy grafikonon ábrázoltam a portfóliónkénti kumulált hozamok és a napi idősúlyos hozamok számolásához igazodó elven számolt referenciahozamok alakulását. A jogszabályi előírás szerinti, havi láncolású, és a napi idősúlyos elven számolt referenciahozamok közötti eltérések triviálisak, az okokat aktuáriusi értékelésben nem taglalom.

Mindhárom portfólió markánsan a referenciahozam fölött teljesített. A mértékeket a portfóliók grafikonjai alatt ismertetem. Természetesen mértem a felülteljesítések mértékeit is. Azt számoltam, hogy az éves idősúlyos referenciahozamot, mint elvárt hozamot az elért éves nettó hozam milyen mértékben „teljesítette”. A méréshez alkalmazott képlet: (nettó hozam mínusz referenciahozam)/abs(referenciahozam). Ez egy képzetes mutatószám. Ez a klasszikus portfólióra +55,00%, a kiegyensúlyozott portfólióra +51,01%, a növekedési portfólióra pedig +73,68%. A mutatószámok mértékeit a portfóliók grafikonjai után értékelem. Megjegyzés: a referenciahozam jellegét tekintve egy bruttó mutató, így vele összehasonlító elemzésre a bruttó hozamok alkalmasak. Tekintettel arra, hogy a tagságot és általában az értékelőket meghatározóan a nettó hozamok érdeklik, így a grafikonokon a nettó hozamokat hasonlítottam össze a napi idősúlyos referenciahozamokkal. Tájékoztatásul a benchmark-okban szereplő indexek éves változásai: RMAX: -0,60%,

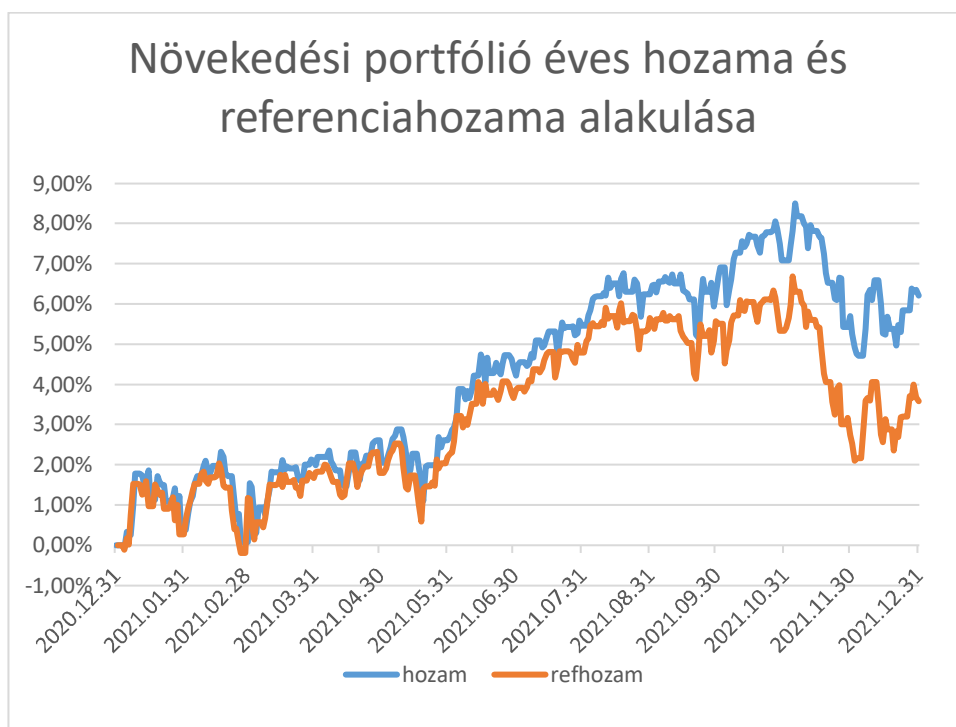
MAX: -11,36%, BUX: 20,63%, MXEF/HUF: 4,51%, MXWO/HUF: 31,59%.
(Értelemszerűen miután csak 1-1 index éves változását mérjük a jogszabály szerinti [havi láncolású] és a napi időszűlyos számolású éves változások minden indexnél megegyeznek.)

Az éves nettó hozamráta -1,52%, a jogszabály szerinti (havi láncolású) referenciahozam mínusz 3,38%, a napi időszűlyos elven számolt referenciahozam -3,39%. A referenciahozamhoz viszonyítottn kiemelkedően jól teljesített a Pénztár. A felülteljesítés mértéke 1,86%, a fent bevezetett képzetes mutató +55,00%. A referenciahozamtól történő ilyenén mértékű eltérés okaira nyilvánvalóan csak a vagyionkezelő tud szakmai választ adni.

Az éves nettó hozamráta -2,29%, a jogszabály szerinti (havi láncolású) referenciahozam mínusz 4,71%, a napi időszűlyos elven számolt referenciahozam -4,68%. A referenciahozamhoz viszonyítottan kiemelkedően jól teljesített a Pénztár. A felülteljesítés mértéke 2,39%, a fent bevezetett képzetes mutató +51,01%. A referenciahozamtól történő illetén mértékű eltérés okaira nyilvánvalóan csak a vagyonkezelő tud szakmai választ adni.

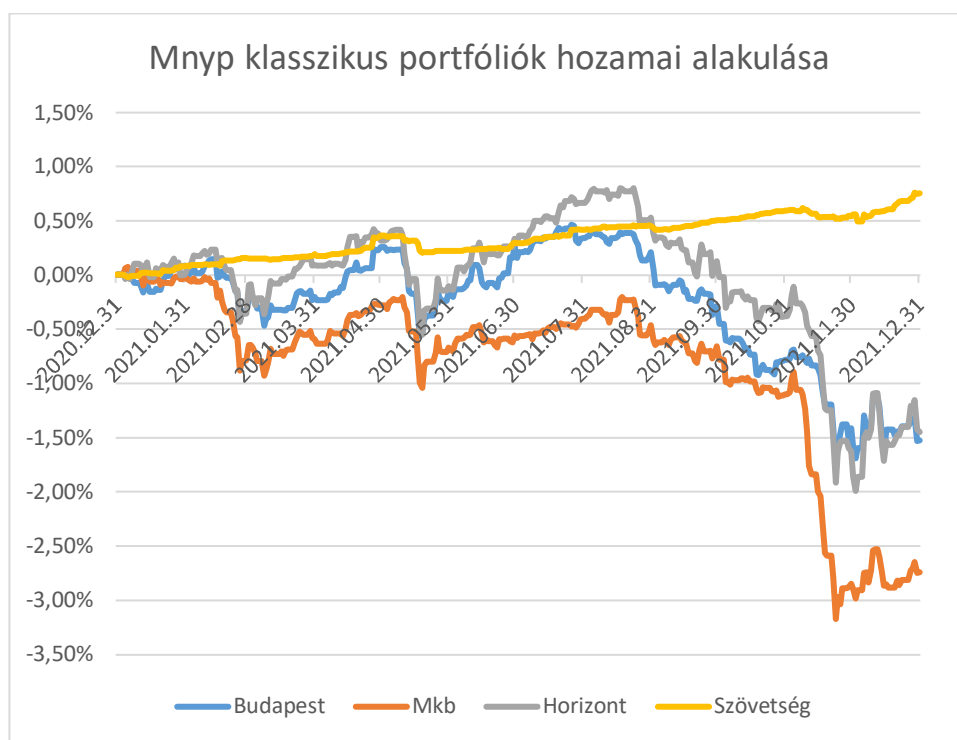

Az éves nettó hozamráta +6,21%, a jogszabály szerinti (havi láncolású) referenciahozam mínusz 3,49%, a napi idősúlyos elven számolt referenciahozam 3,57%. A referenciahozamhoz viszonyítottan kiemelkedően jól teljesített a Pénztár. A felülteljesítés mértéke 2,63%, a fent bevezetett képzetes mutató +73,68%. A referenciahozamtól történő illetően mértékű eltérés okaira nyilvánvalóan csak a vagyonkezelő tud szakmai választ adni.

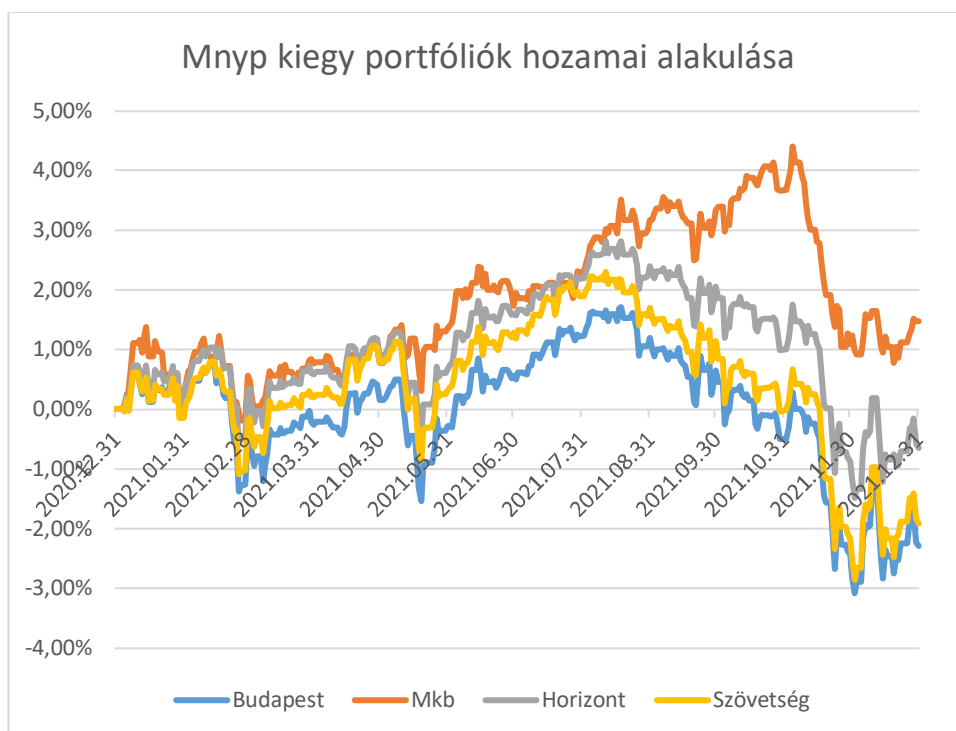
h) a Pénztár portfóliónkénti hozamai éves alakulása összevetése a piaci vetélytársak megfelelő adataival

A társapénztárak napi árfolyamait a Felügyelet alábbi honlapjáról töltöttem le.

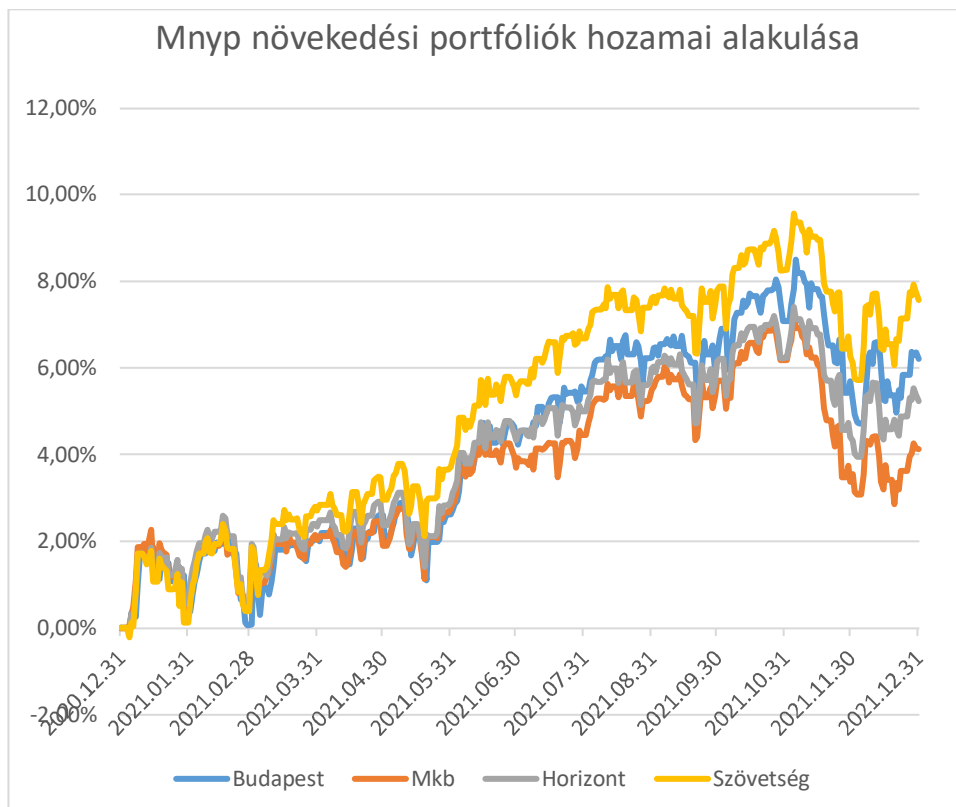
<https://apps.mnb.hu/penztarfolyam/AdvancedList.aspx>

A pénzáruk klasszikus portfóliói éves nettó hozamráta Budapest, MKB, Horizont, Szövetség sorrendben rendre -1,52%, -2,74%, -1,45%, +0,75%. A Szövetség Mnyp. klasszikus portfóliója kiemelten biztonságra törekvése ismert, ezt jól szemlélteti a grafikon is. Itt a Budapest Mnyp a harmadik.

A pénzárak kiegyensúlyozott portfóliói éves nettó hozamrátái Budapest, MKB, Horizont, Szövetség sorrendben rendre -2,29%, 1,48%, -0,65%, -1,92%. Ebben az összevetésben Budapest Mnyp csak a negyedik.

A pénzáruk növekedési portfóliói éves nettó hozamráta Budapest, MKB, Horizont, Szövetség sorrendben rendre 6,21%, 4,13%, 5,23%, 7,57%. Ebben az összevetésben Budapest Mny a második.

A referenciahozamokhoz mért tényleges eredmények imponálóak, a piaci vetélytársakkal történő összevetésekben közepesek. A grafikonok kapcsán részletesebb értékelésre nem vállalkozom.

II. Kiegészítő táblázatok

Az Irányelv II. része 1., 2. és 3. számú táblázata „74-es” file-ba (biztosításmatematika) kerültek minimális módosítással 74MC, 74MD és 74 ME néven, míg a 4. és 5. számú táblák a jogszabályok változásaiból eredően okafogyottá váltak. A „74-es” file a szöveges aktuáriusi értékelés mellékletét képezi.